

การปฏิบัติทางภาษีให้ถูกต้องในการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลของนิติบุคคล ในประเทศไทย

Tax Compliance for Corporate Income Tax Payment of Legal Entities in Thailand

สุรเดช เล็กแจ้ง¹ และ จิตาภรณ์ สินจรูญศักดิ์²

Suradej Lekjaeng¹ and Titaporn Sincharoonsak²

คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม

School of Accountancy, Sripatum University, Thailand

Corresponding Author, Email: lekjaeng@hotmail.com¹

Received: 2025-3-7; Revised: 2025-6-29; Accepted: 2025-6-30

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ คือ เพื่อพัฒนาหลักสูตรอบรมการปฏิบัติทางภาษีให้ถูกต้องในการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลของนิติบุคคลในประเทศไทย เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ เจ้าหน้าที่กรมสรรพากร จำนวน 2 คน ผู้บริหารฝ่ายบัญชี จำนวน 2 คน ผู้ประกอบการ จำนวน 2 คน รวม 6 คน โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก ผลการวิจัยสามารถพัฒนาหลักสูตรอบรมการปฏิบัติทางภาษีให้ถูกต้องในการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลของนิติบุคคลในประเทศไทย ประกอบด้วย 7 หลักสูตร ที่ช่วยพัฒนาองค์ความรู้ให้แก่นิติบุคคลในประเทศไทย ให้สามารถปฏิบัติทางภาษีให้ถูกต้อง

คำสำคัญ: การปฏิบัติทางภาษี ภาษีเงินได้นิติบุคคล

Abstract

The objective of this research is to develop a training program on tax compliance for corporate income tax payments by legal entities in Thailand. This is a qualitative research study, with key informants including two Revenue Department officers, two accounting executives, and two business operators, totaling six participants. The data were collected through in-depth interviews. The research findings led to the development of a training program on tax compliance for corporate income tax payments by legal entities in Thailand, consisting of seven courses. These courses enhance the knowledge of legal entities in Thailand, enabling them to comply with tax regulations correctly.

Keywords: Tax Compliance, Corporate Income Tax

บทนำ

ภาษีเงินได้นิติบุคคล เป็นภาษีหนึ่งที่ถูกกำหนดไว้ในประมวลรัษฎากร โดยมีกรมสรรพากรเป็นผู้ควบคุมดูแลในการจัดเก็บภาษี ซึ่งเป็นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นภาษีที่มีลักษณะเป็นการบังคับให้จ่าย ผู้เสียภาษีไม่มีสิทธิเลือกจ่ายตามความสมัครใจของตนเองได้ ซึ่งประมวลรัษฎากรได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการที่แน่นอน อย่างชัดเจนว่า ใครเป็นผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้นิติบุคคล ต้องคำนวณตามเกณฑ์ใด เช่น ท.ป.4/2528

มาตรา 65 ทวิ 65 ตี แห่งประมวลรัษฎากร (กรมสรรพากร, 2563) โดยในทางปฏิบัติแล้ว ผู้เสียภาษีหลายกิจการได้พยายามที่จะหาวิธีเพื่อเสียภาษีให้ต่ำที่สุด หรือเลือกที่จะไม่เสียภาษีผ่านวิธีการหลีกเลี่ยงภาษี อาจเป็นเพราะผู้เสียภาษีมีความรู้สึกว่าการที่จะต้องจ่ายภาษีนั่น เป็นการเสียผลประโยชน์โดยไม่จำเป็นและไม่เห็นถึงความคุ้มค่าหรือประโยชน์ที่จะได้รับ แต่ไม่ได้คำนึงว่าหากชำระภาษีไม่ครบถ้วนนั้น จะได้รับความเสียหายมากกว่าที่คิด เพราะเมื่อรัฐบาลจำเป็นจะต้องใช้เงินจำนวนมากในการพัฒนาประเทศ และการหารายได้ในทางภาษีอาจไม่พอเพียง รัฐบาลจำเป็นจะต้องชดเชยการขาดดุลโดยการกู้เงินมาใช้ การก่อหนี้และการมีหนี้สาธารณะจำนวนมาก ย่อมก่อให้เกิดปัญหาแก่รัฐบาลและประชาชนในอนาคต และต่ออำนาจซื้อของเงินในมือประชาชน วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมนับเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของระบบเศรษฐกิจ และสังคม และถือเป็นกลไกหลักในการฟื้นฟู และเสริมสร้างความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจของประเทศ โดยเป็นแหล่งที่สำคัญในการสร้างรายได้และการจ้างงานให้กับประเทศ อีกทั้งยังเป็นเครื่องมือในการแก้ไขปัญหาความยากจน โดยการกระจายรายได้ไปสู่ภาคชนบทที่มีความเจริญที่ต่ำกว่าได้อีกด้วย การประกอบกิจการในรูปแบบวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจึงเป็นทางเลือกอีกทางหนึ่งที่น่าสนใจสำหรับผู้ประกอบการทั่วไป ซึ่งกลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเป็นกลุ่มใหญ่ที่สุดของภาคธุรกิจที่มีประมาณกว่าร้อยละ 85 ของรายที่ยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลในปัจจุบัน จึงนับว่ามีบทบาทสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมไทย เพราะเป็นกิจการที่สร้างมูลค่าแก่ระบบเศรษฐกิจอย่างมหาศาล ทั้งในแง่ของการสร้างงาน สร้างมูลค่าเพิ่ม และสร้างรายได้ในบทบาทที่หลากหลาย เป็นทั้งผู้ผลิต ผู้จำหน่ายสินค้า และผู้ให้บริการ (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2563)

จากข้อมูลของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ในประเทศไทยเรานั้นมีจำนวนผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จำนวน 3.2 ล้านราย เมื่อเราพิจารณาปัญหาในการเสียภาษีสำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแล้ว จะพบว่า ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ซึ่งยังไม่ได้เข้าสู่ระบบ เพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล มีอยู่เป็นจำนวนมาก ด้วยประเทศไทยเป็นประเทศกำลังพัฒนา และผู้ประกอบการเป็นกิจการขนาดเล็ก ประกอบกับความรู้ความเข้าใจที่จะปฏิบัติตามกฎหมายภาษียังไม่เพียงพอ อีกทั้งยังไม่ได้เห็นความสำคัญของปัญหาในการไม่จ่ายภาษีอากรที่ส่งผลให้รัฐบาลต้องสูญเสียรายได้จากการจัดเก็บ (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2563)

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงได้เล็งเห็นความสำคัญต่อการปฏิบัติทางภาษีให้ถูกต้องในการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลของนิติบุคคลในประเทศไทย โดยเน้นการเสริมสร้างความรู้และความเข้าใจผ่านหลักสูตรพัฒนาองค์ความรู้ เพื่อให้นิติบุคคลสามารถดำเนินการทางภาษีได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย ทั้งนี้ การพัฒนาหลักสูตรดังกล่าวยังมุ่งเน้นการปลูกฝังจิตสำนึกด้านความรับผิดชอบต่อทางภาษีแก่ผู้เสียภาษี อันจะนำไปสู่การปฏิบัติที่สอดคล้องกับข้อกำหนดทางกฎหมายและส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดเก็บภาษีของประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อพัฒนาหลักสูตรอบรมการปฏิบัติทางภาษีให้ถูกต้องในการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลของนิติบุคคลในประเทศไทย

การทบทวนวรรณกรรม

1. ภาษีเงินได้นิติบุคคล

ภาษีเงินได้นิติบุคคล (Corporate Income Tax) เป็นภาษีที่เก็บจากกำไรสุทธิของนิติบุคคล ซึ่งรวมถึงบริษัทจำกัด บริษัทมหาชน และกิจการอื่น ๆ ที่จัดตั้งตามกฎหมาย โดยกำไรสุทธิที่นำมาเสียภาษีจะคำนวณจากรายได้หักด้วยค่าใช้จ่ายตามที่กฎหมายกำหนด (Revenue Department, 2023) ระบบภาษีเงินได้นิติ

บุคคลของประเทศไทยมีอัตราแบบขั้นบันได โดยมีการกำหนดอัตราภาษีแตกต่างกันตามประเภทของกิจการ และขนาดของทุนจดทะเบียน เช่น บริษัท SME ที่มีทุนจดทะเบียนไม่เกิน 5 ล้านบาทและรายได้ไม่เกิน 30 ล้านบาทต่อปี จะได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีที่อัตราต่ำกว่า (Saksornchai & Boonchom, 2020)

การบริหารภาษีที่มีประสิทธิภาพสามารถช่วยให้องค์กรลดภาระภาษีได้โดยไม่ขัดต่อกฎหมาย (tax planning) ซึ่งจะส่งผลต่อกำไรสุทธิและการตัดสินใจด้านการลงทุนขององค์กร (Chen, Chen, Cheng, & Shevlin, 2010) ข้อมูลจากงานวิจัยยังพบว่า ความเข้าใจในระบบภาษีของผู้ประกอบการยังอยู่ในระดับต่ำ โดยเฉพาะในกลุ่มธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ซึ่งส่งผลต่อความสามารถในการปฏิบัติตามกฎหมายอย่างถูกต้อง (Siritan & Jirangkul, 2021)

2. การพัฒนาหลักสูตรอบรม

การพัฒนาหลักสูตรอบรม (Training Curriculum Development) เป็นกระบวนการวางแผน กำหนดเป้าหมาย เนื้อหา วิธีการสอน และการประเมินผล เพื่อให้การฝึกอบรมสามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Knowles, Holton, & Swanson, 2015) โดยทั่วไปจะประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ การวิเคราะห์ความต้องการ (needs analysis) การออกแบบหลักสูตร (curriculum design) การพัฒนาเนื้อหา (content development) การดำเนินการฝึกอบรม (implementation) และการประเมินผล (evaluation) (Kirkpatrick & Kirkpatrick, 2006)

การพัฒนาหลักสูตรอบรมที่ประสบความสำเร็จควรยึดหลักการเรียนรู้สำหรับผู้ใหญ่ (Adult Learning Theory) ที่เน้นการมีส่วนร่วม การเชื่อมโยงกับประสบการณ์จริง และการประเมินผลอย่างเป็นระบบ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ได้จริงในบริบทของตน (Merriam & Bierema, 2013)

วิธีดำเนินการวิจัย

แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก ใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และนำมาสังเคราะห์ข้อมูล โดยใช้การลดทอนข้อมูล (Data Reduction) และการวิเคราะห์สรุปอุปนัย (Analytic Induction)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ เจ้าหน้าที่กรมสรรพากร จำนวน 2 ท่าน ผู้บริหารฝ่ายบัญชี จำนวน 2 ท่าน และผู้ประกอบการ จำนวน 2 ท่าน รวม 6 คน โดยใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง

เครื่องมือวิจัย

ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์ มีลักษณะเป็นข้อคำถามปลายเปิด คือ คำถามที่ไม่มีคำตอบที่ชัดเจนหรือมีหลายคำตอบที่เป็นไปได้ เสนอแบบสัมภาษณ์ที่เป็นเครื่องมือในการวิจัยให้อาจารย์ที่ปรึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้จัดทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับงานวิจัยในครั้งนี้ และทำการนัดหมายการสัมภาษณ์ จากนั้นจึงสัมภาษณ์ตามแนวคำถามเชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก เป็นการสรุปประเด็นเนื้อหาโดยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ การสังเกต และการพูดคุย ซึ่งอยู่ในการจดบันทึก และการบันทึกเทป มาจัดข้อมูลโดยการเขียนให้ได้อรรถาธิบาย และมีรายละเอียดครบถ้วนตรงประเด็น (ชาย โพธิ์สิตา, 2554) โดยมีการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลรายวันเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นหลังจากเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เสร็จสิ้นในแต่ละวัน นำข้อมูลมาตรวจสอบความถูกต้อง บันทึกอย่างละเอียด และขยายความให้ชัดเจน
2. วิเคราะห์ข้อมูลขณะสัมภาษณ์ตามประเด็นข้อคำถามที่กำหนดไว้ว่าคำตอบที่ได้รับจากผู้ให้สัมภาษณ์ตรงตามวัตถุประสงค์ และครอบคลุมประเด็นคำถามหลักที่ต้องการหรือไม่
3. วิเคราะห์โดยตรวจสอบตามแบบบันทึกการสัมภาษณ์ เพื่อแยกประเด็นของข้อมูล เพื่อดูว่าข้อมูลใดขัดแย้งกัน หรือตกหล่นหรือไม่ เพื่อที่จะตรวจสอบ และหาข้อมูลเพิ่มเติมจนกว่าจะครอบคลุมทุกประเด็นการสัมภาษณ์
4. วิเคราะห์ข้อมูลแต่ละหมวดหมู่ โดยนำข้อมูลที่ได้มาจัดเป็นหมวดหมู่ตามแนวทางการสัมภาษณ์ และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ในหมวดหมู่
5. วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการตีความ และนำไปสู่การสร้าง “ข้อสรุปทั่วไป” เกี่ยวกับการปฏิบัติทางภาษีให้ถูกต้องในการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลของนิติบุคคลในประเทศไทย และพัฒนาหลักสูตรอบรมการปฏิบัติทางภาษีให้ถูกต้องในการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลของนิติบุคคลในประเทศไทย จากนั้นผู้วิจัยจะทำการสรุปผลการวิจัย และรวบรวมข้อเสนอแนะต่างๆ ที่เกิดขึ้นตลอดจนรายงานผลการวิจัยฉบับสมบูรณ์ต่อไป

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้เสนอหลักสูตรอบรมการปฏิบัติทางภาษีให้ถูกต้องในการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลของนิติบุคคลในประเทศไทย ซึ่งมีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

1. หลักสูตรการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับภาษีเงินได้นิติบุคคล เนื้อหา ประกอบด้วย
 - 1.1 แนวคิดและความสำคัญของภาษีเงินได้นิติบุคคล
 - 1.2 ประเภทของนิติบุคคลที่มีหน้าที่เสียภาษี
 - 1.3 การจัดทำรายงานทางการเงินและการคำนวณภาษี
 - 1.4 เงื่อนไขและข้อกำหนดของการยื่นภาษีประจำปี
2. หลักสูตรการใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีและการลดหย่อนภาษีสำหรับนิติบุคคล เนื้อหา ประกอบด้วย
 - 2.1 การใช้สิทธิประโยชน์ตามกฎหมายภาษี เช่น การหักค่าเสื่อมราคา การหักค่าจ้างแรงงาน
 - 2.2 การขอคืนภาษีและการลดหย่อนภาษี
 - 2.3 การใช้เครดิตภาษีและวิธีการยื่นคำร้อง
3. หลักสูตรการพัฒนาความรู้ด้านกฎหมายและข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล เนื้อหา ประกอบด้วย
 - 3.1 กฎหมายภาษีที่สำคัญสำหรับนิติบุคคลในประเทศไทย
 - 3.2 ข้อบังคับและการเปลี่ยนแปลงล่าสุดที่มีผลกระทบต่อการเสียภาษี
 - 3.3 กรณีศึกษาทางกฎหมายและแนวทางปฏิบัติที่ดี
4. หลักสูตรเทคนิคการคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคลให้ถูกต้อง เนื้อหา ประกอบด้วย
 - 4.1 วิธีการคำนวณรายได้และค่าใช้จ่ายที่ต้องเสียภาษี
 - 4.2 รายได้ที่ต้องเสียภาษีและรายได้ที่ได้รับการยกเว้น
 - 4.3 การคำนวณกำไรสุทธิและกำไรสะสม
 - 4.4 การปรับปรุงกำไรสุทธิสำหรับการคำนวณภาษี
 - 4.5 ประเภทของรายได้ที่ต้องหักภาษี ณ ที่จ่าย

- 4.6 อัตราภาษีหัก ณ ที่จ่าย และวิธีการคำนวณ
5. หลักสูตรแนวทางการจัดทำเอกสารและการยื่นแบบภาษีเงินได้นิติบุคคลให้ถูกต้อง เนื้อหา ประกอบด้วย
 - 5.1 ขั้นตอนการจัดทำเอกสารเพื่อยื่นภาษี (ภ.ง.ด. 50 และ ภ.ง.ด. 51)
 - 5.2 ขั้นตอนการยื่นแบบแสดงการหักภาษี ณ ที่จ่าย (ภ.ง.ด. 3 และ ภ.ง.ด. 53)
 - 5.3 ข้อกำหนดและระยะเวลาสำหรับการยื่นแบบภาษี
 - 5.4 การจัดการภาษีย้อนหลังและการยื่นขอขยายระยะเวลา
6. หลักสูตรการใช้เทคโนโลยี AI กับการปฏิบัติงานด้านภาษี เนื้อหา ประกอบด้วย
 - 6.1 ความหมายและบทบาทของ AI ในการบริหารจัดการภาษี
 - 6.2 การเปลี่ยนแปลงและแนวโน้มของเทคโนโลยีในระบบภาษี
 - 6.3 การวิเคราะห์ข้อมูลและการตรวจสอบภาษีด้วย AI
 - 6.4 การยื่นภาษีอัตโนมัติ
 - 6.5 การปรับปรุงกระบวนการภาษีในองค์กรด้วย AI
 - 6.6 การบูรณาการ AI กับซอฟต์แวร์ภาษี
7. หลักสูตรการสร้างทัศนคติเชิงบวกในการเสียภาษี เนื้อหา ประกอบด้วย
 - 7.1 ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับภาษี
 - 7.2 ประโยชน์ของการเสียภาษี
 - 7.3 การเสียภาษีกับความโปร่งใส
 - 7.4 การจัดการภาษีอย่างถูกต้อง
 - 7.5 ทัศนคติเชิงบวกในการเสียภาษี

อภิปรายผล

ข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยผลที่ได้จากการวิจัยสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. หลักสูตรการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับภาษีเงินได้นิติบุคคล มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาความรู้เกี่ยวกับภาษีเงินได้นิติบุคคลให้แก่นิติบุคคลในประเทศไทย เนื้อหา ประกอบด้วย แนวคิดและความสำคัญของภาษีเงินได้นิติบุคคล ประเภทของนิติบุคคลที่มีหน้าที่เสียภาษี การจัดทำรายงานทางการเงินและการคำนวณภาษี และเงื่อนไขและข้อกำหนดของการยื่นภาษีประจำปี ใช้ระยะเวลา 6 ชั่วโมง ผลลัพธ์ของหลักสูตร ช่วยให้ผู้เข้าร่วมสามารถเกิดผลลัพธ์ดังนี้ (1) เพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับภาษีเงินได้นิติบุคคล – ผู้เข้าร่วมจะมีความเข้าใจที่ชัดเจนเกี่ยวกับแนวคิดและความสำคัญของภาษีเงินได้นิติบุคคล รวมถึงประเภทของนิติบุคคลที่ต้องเสียภาษี (2) ทักษะในการจัดทำรายงานทางการเงิน – ผู้เข้าร่วมจะได้เรียนรู้วิธีการจัดทำรายงานทางการเงินที่ถูกต้องและครบถ้วน ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญในการคำนวณภาษีอย่างแม่นยำ (3) ความสามารถในการคำนวณภาษีได้ถูกต้อง – ผู้เข้าร่วมจะสามารถคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคลตามข้อกำหนดทางกฎหมายได้อย่างถูกต้อง ลดโอกาสการเสียภาษีผิดพลาด (4) การปฏิบัติตามเงื่อนไขการยื่นภาษี – ผู้เข้าร่วมจะได้เรียนรู้ข้อกำหนดและเงื่อนไขในการยื่นภาษีประจำปี ซึ่งช่วยให้การยื่นภาษีเป็นไปตามกำหนดเวลาและกฎหมายอย่างถูกต้อง (5) การลดความเสี่ยงทางกฎหมาย – ด้วยความเข้าใจในภาษีอย่างถูกต้อง ผู้เข้าร่วมจะสามารถลดความเสี่ยงจากการทำผิดกฎหมายภาษี เช่น การคำนวณหรือการยื่นภาษีที่ไม่ถูกต้อง หลักสูตรนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับแนวคิด ความสำคัญ ประเภทของนิติบุคคลที่ต้องเสียภาษี ตลอดจนการจัดทำรายงานทางการเงินและการคำนวณภาษีอย่างถูกต้องตามข้อกำหนดของกฎหมายภาษีอากร โดยใช้ระยะเวลาในการอบรม 6

ชั่วโมง ผลลัพธ์ที่สำคัญ ได้แก่ การเพิ่มความรู้ ความสามารถในการจัดทำรายงานทางการเงิน การคำนวณภาษี ได้อย่างแม่นยำ รวมทั้งการปฏิบัติตามเงื่อนไขการยื่นภาษีที่ถูกต้อง ซึ่งช่วยลดความเสี่ยงจากการทำผิดทางภาษีอากร (กรมสรรพากร, 2559; ศิริวรรณ, 2562)

2. หลักสูตรการใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีและการลดหย่อนภาษีสำหรับนิติบุคคล มีวัตถุประสงค์เพื่อนำมาใช้ในการใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีและการลดหย่อนภาษีสำหรับนิติบุคคลในประเทศไทย เนื้อหาประกอบด้วย การใช้สิทธิประโยชน์ตามกฎหมายภาษี เช่น การหักค่าเสื่อมราคา, การหักค่าจ้างแรงงาน การขอคืนภาษีและการลดหย่อนภาษี การใช้เครดิตภาษีและวิธีการยื่นคำร้อง ใช้ระยะเวลา 6 ชั่วโมง ผลลัพธ์ของหลักสูตร ช่วยให้ผู้เข้าร่วมเกิดผลลัพธ์ดังนี้ (1) ความสามารถในการใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีอย่างเต็มที่ – ผู้เข้าร่วมจะมีความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ทางภาษีตามกฎหมาย เช่น การหักค่าเสื่อมราคา หรือค่าจ้างแรงงาน ทำให้สามารถใช้สิทธิประโยชน์เหล่านั้นเพื่อลดภาระภาษีได้อย่างมีประสิทธิภาพ (2) เพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการภาษี – ผู้เข้าร่วมจะเรียนรู้วิธีการลดหย่อนและขอคืนภาษี รวมถึงการใช้เครดิตภาษี ซึ่งช่วยให้นิติบุคคลประหยัดเงินในการเสียภาษีและจัดการภาษีได้อย่างเหมาะสม (3) การขอคืนภาษีอย่างถูกต้อง – ผู้เข้าร่วมจะได้รับความรู้เกี่ยวกับกระบวนการขอคืนภาษีที่ถูกต้อง ซึ่งช่วยให้นิติบุคคลสามารถคืนภาษีที่จ่ายเกินได้อย่างมีประสิทธิภาพและถูกต้องตามกฎหมาย (4) ความเข้าใจในกระบวนการยื่นคำร้องทางภาษี – ผู้เข้าร่วมจะสามารถยื่นคำร้องเกี่ยวกับการใช้สิทธิประโยชน์และเครดิตภาษีได้อย่างถูกต้องและเป็นไปตามข้อกำหนดทางกฎหมาย (5) ลดความเสี่ยงจากการผิดพลาดในการจัดการภาษี – การเข้าใจในสิทธิประโยชน์และกระบวนการทางภาษีอย่างถูกต้องจะช่วยลดความเสี่ยงที่นิติบุคคลอาจเผชิญจากการคำนวณหรือการยื่นภาษีผิดพลาด หลักสูตรนี้มุ่งเน้นให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้สิทธิประโยชน์ตามกฎหมายภาษี เช่น การหักค่าเสื่อมราคาจ้างแรงงาน การลดหย่อนภาษีและการขอคืนภาษี ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการลดภาระภาษีอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เข้าร่วมสามารถจัดการเครดิตภาษีและดำเนินการยื่นคำร้องต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพทางการเงินและลดความเสี่ยงในการบริหารภาษีขององค์กร (ธรรมบุญ, 2560; พชร, 2563)

3. หลักสูตรการพัฒนาความรู้ด้านกฎหมายและข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาความรู้ด้านกฎหมายและข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลของนิติบุคคลในประเทศไทย เนื้อหา ประกอบด้วย กฎหมายภาษีที่สำคัญสำหรับนิติบุคคลในประเทศไทย ข้อบังคับและการเปลี่ยนแปลงล่าสุดที่มีผลกระทบต่อภาระการเสียภาษี กรณีศึกษาทางกฎหมายและแนวทางปฏิบัติที่ดี ใช้ระยะเวลา 6 ชั่วโมง ตัวชี้วัด ผลลัพธ์ของหลักสูตร ช่วยให้ผู้เข้าร่วมสามารถเกิดผลลัพธ์ดังนี้ (1) เพิ่มความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายภาษีที่สำคัญ – ผู้เข้าร่วมจะได้เรียนรู้เกี่ยวกับกฎหมายภาษีที่สำคัญสำหรับนิติบุคคลในประเทศไทย ซึ่งจะช่วยทำให้พวกเขาเข้าใจภาระหน้าที่ทางภาษีอย่างถูกต้องและปฏิบัติตามข้อบังคับได้อย่างเหมาะสม (2) ความพร้อมในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงข้อบังคับภาษีล่าสุด – ผู้เข้าร่วมจะได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงล่าสุดของกฎหมายและข้อบังคับที่อาจมีผลกระทบต่อภาระการเสียภาษี ช่วยทำให้พวกเขาสามารถปรับตัวและปฏิบัติตามได้อย่างรวดเร็วและถูกต้อง (3) การปฏิบัติตามข้อบังคับทางกฎหมายอย่างถูกต้อง – ด้วยความรู้ที่ได้รับจากกรณีศึกษาและแนวทางปฏิบัติที่ดี ผู้เข้าร่วมจะสามารถปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ลดความเสี่ยงที่อาจเกิดจากการฝ่าฝืนกฎหมาย (4) การป้องกันปัญหาทางกฎหมายและภาษี – ผู้เข้าร่วมจะเรียนรู้แนวทางการจัดการปัญหาภาษีที่อาจเกิดขึ้น โดยใช้กรณีศึกษาทางกฎหมายที่เป็นตัวอย่าง ช่วยให้พวกเขาเข้าใจแนวทางการแก้ปัญหาและหลีกเลี่ยงความเสี่ยงทางกฎหมาย (5) การเสริมสร้างความมั่นใจในการบริหารภาษีอย่างถูกต้อง – ด้วยความรู้ทางกฎหมายที่มั่นคง ผู้เข้าร่วมจะมีความมั่นใจในการบริหารและจัดการภาษีของนิติบุคคลอย่างมีประสิทธิภาพและปลอดภัย เนื้อหาหลักสูตรครอบคลุมถึงกฎหมายภาษีที่สำคัญ การเปลี่ยนแปลงของกฎหมายในปัจจุบัน และกรณีศึกษาที่เกี่ยวข้อง ซึ่งช่วยให้ผู้เข้าร่วมสามารถปฏิบัติตามข้อบังคับทางกฎหมายได้อย่างถูกต้อง มีความสามารถในการ

ปรับตัวตามการเปลี่ยนแปลง ลดโอกาสการฝ่าฝืนกฎหมายและเสริมสร้างความมั่นใจในการบริหารภาษี (สุจิตรา, 2561; Revenue Department, 2020)

4. หลักสูตรเทคนิคการคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคลให้ถูกต้อง มีวัตถุประสงค์เพื่อแนะนำเทคนิคการคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคลให้ถูกต้องของนิติบุคคลในประเทศไทย เนื้อหา ประกอบด้วย วิธีการคำนวณรายได้และค่าใช้จ่ายที่ต้องเสียภาษี รายได้ที่ต้องเสียภาษีและรายได้ที่ได้รับการยกเว้น การคำนวณกำไรสุทธิและกำไรสะสม การปรับปรุงกำไรสุทธิสำหรับการคำนวณภาษี ประเภทของรายได้ที่ต้องหักภาษี ณ ที่จ่าย อัตราภาษีหัก ณ ที่จ่าย และวิธีการคำนวณ ใช้ระยะเวลา 6 ชั่วโมง ผลลัพธ์ของหลักสูตร ช่วยให้ผู้เข้าร่วมเกิดผลลัพธ์ดังนี้ (1) เพิ่มความเชี่ยวชาญในการคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคล – ผู้เข้าร่วมจะได้เรียนรู้วิธีการคำนวณรายได้และค่าใช้จ่ายที่ต้องเสียภาษีอย่างถูกต้อง ซึ่งช่วยให้การคำนวณภาษีเป็นไปอย่างแม่นยำ ลดโอกาสการผิดพลาดในการยื่นภาษี (2) ความสามารถในการแยกแยะรายได้ที่ต้องเสียภาษีและรายได้ที่ได้รับการยกเว้น – ผู้เข้าร่วมจะสามารถระบุและแยกแยะประเภทของรายได้ที่ต้องเสียภาษีและรายได้ที่ได้รับการยกเว้นได้อย่างถูกต้อง ซึ่งช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการภาษีขององค์กร (3) ความเข้าใจในการคำนวณกำไรสุทธิและกำไรสะสม – ผู้เข้าร่วมจะมีความรู้ที่ลึกซึ้งเกี่ยวกับวิธีการคำนวณกำไรสุทธิและกำไรสะสม ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการคำนวณภาษีให้ถูกต้อง 4. การปรับปรุงกำไรสุทธิสำหรับการคำนวณภาษี – ผู้เข้าร่วมจะได้เรียนรู้วิธีการปรับปรุงกำไรสุทธิอย่างถูกต้องเพื่อให้ตรงตามข้อกำหนดทางกฎหมายภาษี ทำให้การคำนวณภาษีมีความถูกต้องและสอดคล้องกับกฎหมาย (5) ความรู้เกี่ยวกับการหักภาษี ณ ที่จ่าย – ผู้เข้าร่วมจะมีความเข้าใจที่ชัดเจนเกี่ยวกับประเภทของรายได้ที่ต้องหักภาษี ณ ที่จ่าย และวิธีการคำนวณอัตราภาษีหัก ณ ที่จ่ายที่ต้องทำให้สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพและถูกต้องตามข้อบังคับ (6) ลดความเสี่ยงจากการคำนวณภาษีผิดพลาด – ด้วยเทคนิคและความรู้ที่ได้รับ ผู้เข้าร่วมจะสามารถลดความเสี่ยงจากการคำนวณภาษีที่ผิดพลาดและหลีกเลี่ยงการเสียค่าปรับหรือบทลงโทษทางกฎหมาย หลักสูตรนี้ช่วยเสริมสร้างความรู้เชิงลึกด้านการคำนวณรายได้ ค่าใช้จ่าย กำไรสุทธิและสะสม รวมถึงภาษีหัก ณ ที่จ่าย เพื่อให้สามารถยื่นแบบแสดงรายการภาษีได้อย่างถูกต้องตามหลักกฎหมาย ผู้เข้าร่วมสามารถลดความเสี่ยงจากการคำนวณผิดพลาด และหลีกเลี่ยงบทลงโทษจากกรมสรรพากร (ชัยยุทธ, 2562; นิติพล, 2564)

5. หลักสูตรแนวทางการจัดทำเอกสารและการยื่นแบบภาษีเงินได้นิติบุคคลให้ถูกต้อง มีวัตถุประสงค์เพื่อแนะนำวิธีการจัดทำเอกสารและการยื่นแบบภาษีเงินได้นิติบุคคลให้ถูกต้องของนิติบุคคลในประเทศไทย เนื้อหา ประกอบด้วย ขั้นตอนการจัดทำเอกสารเพื่อยื่นภาษี (ภ.ง.ด. 50 และ ภ.ง.ด. 51) ขั้นตอนการยื่นแบบแสดงการหักภาษี ณ ที่จ่าย (ภ.ง.ด. 3 และ ภ.ง.ด. 53) ข้อกำหนดและระยะเวลาสำหรับการยื่นแบบภาษี การจัดการภาษีย้อนหลังและการยื่นขอขยายระยะเวลา ใช้ระยะเวลา 6 ชั่วโมง ผลลัพธ์ของหลักสูตร ช่วยให้ผู้เข้าร่วมเกิดผลลัพธ์ดังนี้ (1) ความรู้ในการจัดทำเอกสารเพื่อยื่นภาษีอย่างถูกต้อง – ผู้เข้าร่วมจะได้เรียนรู้ขั้นตอนการจัดทำเอกสารที่จำเป็นสำหรับการยื่นแบบภาษีเงินได้นิติบุคคล (ภ.ง.ด. 50 และ ภ.ง.ด. 51) ทำให้สามารถเตรียมเอกสารได้อย่างครบถ้วนและถูกต้องตามข้อกำหนด (2) ความเข้าใจในขั้นตอนการยื่นแบบหักภาษี ณ ที่จ่าย – ผู้เข้าร่วมจะได้เรียนรู้ขั้นตอนการยื่นแบบแสดงการหักภาษี ณ ที่จ่าย (ภ.ง.ด. 3 และ ภ.ง.ด. 53) ซึ่งจะช่วยให้การดำเนินการหักภาษีเป็นไปอย่างถูกต้องตามกฎหมาย (3) การปฏิบัติตามข้อกำหนดและระยะเวลาการยื่นภาษี – ผู้เข้าร่วมจะได้รับความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนดและระยะเวลาการยื่นแบบภาษี ซึ่งจะช่วยให้การยื่นภาษีเป็นไปตามกำหนดเวลา ลดความเสี่ยงในการเสียค่าปรับหรือบทลงโทษจากการยื่นล่าช้า (4) การจัดการภาษีย้อนหลังและการขยายระยะเวลา – ผู้เข้าร่วมจะเรียนรู้วิธีการจัดการภาษีในกรณีที่มีการจัดทำภาษีย้อนหลัง หรือการยื่นขอขยายระยะเวลาการยื่นแบบภาษี ซึ่งจะช่วยลดปัญหาทางการเงินและการปฏิบัติตามกฎหมาย (5) เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการภาษีขององค์กร – ด้วยความเข้าใจและความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับการยื่นแบบภาษี ผู้เข้าร่วมจะสามารถจัดการภาษีขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นไปตาม

กฎหมาย (6) ลดความเสี่ยงจากการยื่นเอกสารภาษีผิดพลาด – ด้วยการฝึกฝนการจัดทำเอกสารและการยื่นแบบที่ถูกต้อง จะช่วยลดความเสี่ยงจากการยื่นภาษีผิดพลาดและลดโอกาสในการถูกตรวจสอบจากกรมสรรพากร หลักสูตรมุ่งเน้นการฝึกฝนการจัดทำเอกสาร เช่น ภ.ง.ด. 50, ภ.ง.ด. 51 รวมถึงแบบหักภาษี ณ ที่จ่าย ภ.ง.ด. 3 และ ภ.ง.ด. 53 ผู้เข้าร่วมจะได้รับความรู้เกี่ยวกับกำหนดเวลาและข้อกำหนดทางกฎหมาย เพื่อการปฏิบัติที่ถูกต้อง การจัดการภาษีย้อนหลัง และการขอขยายเวลาการยื่นแบบก็เป็นส่วนสำคัญที่ช่วยลดปัญหาทางกฎหมาย (สำนักกฎหมายภาษีไทย, 2560; กรมสรรพากร, 2563)

6. หลักสูตรการใช้เทคโนโลยี AI กับการปฏิบัติงานด้านภาษี มีวัตถุประสงค์เพื่อแนะนำการใช้เทคโนโลยี AI กับการปฏิบัติงานด้านภาษีของนิติบุคคลในประเทศไทย เนื้อหา ประกอบด้วย ความหมายและบทบาทของ AI ในการบริหารจัดการภาษี การเปลี่ยนแปลงและแนวโน้มของเทคโนโลยีในระบบภาษี การวิเคราะห์ข้อมูลและการตรวจสอบภาษีด้วย AI การยื่นภาษีอัตโนมัติ การปรับปรุงกระบวนการภาษีในองค์กรด้วย AI และการบูรณาการ AI กับซอฟต์แวร์ภาษี ใช้ระยะเวลา 6 ชั่วโมง ผลลัพธ์ของหลักสูตร ช่วยให้ผู้เข้าร่วมเกิดผลลัพธ์ดังนี้ (1) ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทของ AI ในการบริหารจัดการภาษี – ผู้เข้าร่วมจะได้รับความรู้เกี่ยวกับความหมายและบทบาทของ AI ที่สามารถช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการภาษี ทำให้สามารถเข้าใจและใช้ประโยชน์จาก AI ได้อย่างถูกต้อง (2) การติดตามแนวโน้มและการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีในระบบภาษี – ผู้เข้าร่วมจะสามารถเข้าใจแนวโน้มและการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับระบบภาษี ทำให้พวกเขาเตรียมตัวรับมือกับการเปลี่ยนแปลงในอนาคตได้ดียิ่งขึ้น (3) การวิเคราะห์และตรวจสอบภาษีด้วย AI – ผู้เข้าร่วมจะได้รับทักษะในการใช้ AI เพื่อวิเคราะห์และตรวจสอบข้อมูลภาษีอย่างมีประสิทธิภาพ ลดข้อผิดพลาดในการตรวจสอบและปรับปรุงกระบวนการทำงานให้รวดเร็วขึ้น (4) ความสามารถในการยื่นภาษีอัตโนมัติ – การเรียนรู้เกี่ยวกับการยื่นภาษีอัตโนมัติด้วยเทคโนโลยี AI จะช่วยให้ผู้เข้าร่วมสามารถลดขั้นตอนการทำงานและลดเวลาที่ใช้ในการจัดทำและยื่นภาษี ทำให้กระบวนการทำงานเป็นไปอย่างรวดเร็วและแม่นยำ (5) การปรับปรุงกระบวนการภาษีในองค์กรด้วย AI – ผู้เข้าร่วมจะสามารถปรับปรุงกระบวนการภาษีภายในองค์กรด้วยการนำ AI เข้ามาใช้ เช่น การคำนวณภาษี การจัดทำเอกสาร และการตรวจสอบภาษี ซึ่งจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและลดความเสี่ยงจากการทำงานผิดพลาด (6) การบูรณาการ AI กับซอฟต์แวร์ภาษี – ผู้เข้าร่วมจะได้เรียนรู้วิธีการบูรณาการ AI กับซอฟต์แวร์ภาษีที่ใช้ในองค์กร ช่วยให้ระบบการทำงานเป็นไปอย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพสูงสุด (7) ลดความเสี่ยงทางภาษีและเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน – ด้วยการใช้ AI ผู้เข้าร่วมจะสามารถลดความเสี่ยงจากการผิดพลาดในการจัดการภาษี และทำให้กระบวนการทำงานมีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากขึ้น หลักสูตรนี้ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล โดยเน้นการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี AI เพื่อวิเคราะห์ ตรวจสอบ และยื่นแบบภาษีอัตโนมัติ ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพ ลดข้อผิดพลาด และลดเวลาในการดำเนินงานด้านภาษีอากร ตลอดจนการบูรณาการ AI กับซอฟต์แวร์ที่ใช้ในองค์กร (PwC Thailand, 2022; OECD, 2021)

7. หลักสูตรการสร้างทัศนคติเชิงบวกในการเสียภาษี มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างทัศนคติเชิงบวกในการเสียภาษีให้แก่ผู้มีหน้าที่เสียภาษี เนื้อหา ประกอบด้วย ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับภาษีประโยชน์ของการเสียภาษี การเสียภาษีกับความโปร่งใส การจัดการภาษีอย่างถูกต้อง และทัศนคติเชิงบวกในการเสียภาษี ใช้ระยะเวลา 6 ชั่วโมง ผลลัพธ์ของหลักสูตร ช่วยให้ผู้เข้าร่วมเกิดผลลัพธ์ดังนี้ (1) การเปลี่ยนแปลงทางทัศนคติผู้เรียนมีทัศนคติเชิงบวกต่อการเสียภาษี ตระหนักถึงความสำคัญของการเสียภาษีในการพัฒนาประเทศ มองว่าภาษีเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบในฐานะพลเมือง (2) ความรู้และความเข้าใจที่ถูกต้องเข้าใจประเภทและบทบาทของภาษีในระบบเศรษฐกิจ สามารถวางแผนการเสียภาษีอย่างถูกต้องและเหมาะสม เข้าใจสิทธิและประโยชน์ที่ได้รับ จากการเสียภาษี เช่น การลดหย่อนภาษี (3) การมีส่วนร่วมที่สร้างสรรค์ในสังคม ผู้เรียนพร้อมสนับสนุนความโปร่งใสในการจัดเก็บและการใช้ภาษี มีแรงบันดาลใจในการส่งต่อความรู้และปลูกฝังทัศนคติเชิงบวกให้

คนรอบข้าง (4) ทักษะการจัดการภาษี สามารถคำนวณและยื่นภาษีได้อย่างถูกต้องและตรงเวลา รู้วิธีใช้ประโยชน์จากสิทธิหักลดหย่อนภาษีอย่างมีประสิทธิภาพ ลดความเสี่ยงของการเสียค่าปรับหรือปัญหาด้านกฎหมายเกี่ยวกับภาษี (5) ความพึงพอใจและความภูมิใจในบทบาทพลเมือง รู้สึกภูมิใจที่มีส่วนช่วยในการพัฒนาประเทศ เห็นคุณค่าในการเป็น "พลเมืองที่ดี" ผ่านการปฏิบัติตามกฎหมายภาษี เกิดความเชื่อมั่นในระบบเศรษฐกิจและรัฐบาลมากขึ้น หลักสูตรนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อปลูกฝังความเข้าใจและเจตคติที่ดีต่อการเสียภาษี โดยเนื้อหาครอบคลุมถึงบทบาทของภาษีในระบบเศรษฐกิจ ความโปร่งใส และหน้าที่พลเมือง ผลลัพธ์ของหลักสูตรคือการเพิ่มความตระหนักรู้ ความรับผิดชอบ และการมีส่วนร่วมในระบบภาษีอย่างสร้างสรรค์ (สุทธิเกียรติ, 2559; Transparency International, 2020)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ผู้บริหารฝ่ายบัญชีของนิติบุคคลในประเทศไทย สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการส่งพนักงานที่รับผิดชอบด้านบัญชี และภาษี ไปอบรมหลักสูตรเพื่อพัฒนาศักยภาพด้านบัญชี และภาษี ทำให้สามารถยื่นแบบแสดงรายการ และคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคลได้อย่างถูกต้อง
2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมพัฒนาธุรกิจการค้า สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ และกรมสรรพากร เป็นต้น สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรที่มีความเหมาะสม เพื่อส่งเสริมให้นิติบุคคลในประเทศไทยปฏิบัติตามภาษีให้ถูกต้อง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาและพัฒนาหลักสูตรในด้านอื่นๆ เพื่อส่งเสริมการปฏิบัติตามภาษีให้ถูกต้องในการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลของนิติบุคคลในประเทศไทย ทั้งนี้เพื่อให้งานวิจัยมีความสมบูรณ์ และครอบคลุมมากยิ่งขึ้น
2. ควรศึกษา กลุ่มตัวอย่างอื่นๆ เช่น ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ซึ่งเป็นผู้ตรวจสอบและรับรองบัญชีของนิติบุคคลในประเทศไทย ซึ่งอาจให้มุมมองใหม่ในการพัฒนาหลักสูตร จะทำให้สามารถวิเคราะห์ได้ครอบคลุมทุกกลุ่มตัวอย่าง

เอกสารอ้างอิง

- กรมสรรพากร. (2563). *สถิติการจัดเก็บภาษี ปีงบประมาณ 2563*. กรมสรรพากร.
- ชาย โพธิ์สิตา. (2554). *ศาสตร์และศิลป์แห่งการวิจัยเชิงคุณภาพ (พิมพ์ครั้งที่ 5)*. กรุงเทพฯ: อมรินทร์ พริ้นติ้งฯ.
- สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. (2563). *รายงานสถานการณ์วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ปี 2563*. สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม.
- กรมสรรพากร. (2559). *คู่มือการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์กรมสรรพากร.
- ธรรมบุญ พุฒิสาร. (2560). *การใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษี: แนวทางการวางแผนภาษีที่มีประสิทธิภาพ*. วารสารเศรษฐศาสตร์การเงิน, 12(2), 45–59.
- สุจิตรา ศรีอุดม. (2561). *กฎหมายภาษีเงินได้สำหรับนิติบุคคล*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุทธิเกียรติ สุทธิวรรณ. (2559). *การสร้างจิตสำนึกและทัศนคติที่ดีในการเสียภาษีของผู้ประกอบการไทย*. วารสารการคลังและภาษี, 8(3), 73–88.
- Chen, S., Chen, X., Cheng, Q., & Shevlin, T. (2010). Are family firms more tax aggressive than non-family firms? *Journal of Financial Economics*, 95(1), 41–61.

- Kirkpatrick, D. L., & Kirkpatrick, J. D. (2006). *Evaluating training programs: The four levels* (3rd ed.). Berrett-Koehler.
- Knowles, M. S., Holton, E. F., & Swanson, R. A. (2015). *The adult learner: The definitive classic in adult education and human resource development* (8th ed.). Routledge.
- Merriam, S. B., & Bierema, L. L. (2013). *Adult learning: Linking theory and practice*. Jossey-Bass.
- Revenue Department. (2023). *Corporate income tax system in Thailand*. Retrieved from <https://www.rd.go.th>
- Saksornchai, S., & Boonchom, C. (2020). Tax knowledge and compliance behavior of SMEs in Thailand. *Journal of Accounting and Taxation*, 12(4), 76–84.
- Siritan, W., & Jirangkul, P. (2021). The impact of tax training programs on SME tax compliance: Evidence from Thailand. *Thai Journal of Accounting Research*, 14(2), 91–105.
- PwC Thailand. (2022). *The future of tax: Leveraging AI to automate tax processes*. Retrieved from <https://www.pwc.com/th>
- OECD. (2021). *Tax Administration 2021: Comparative Information on OECD and Other Advanced and Emerging Economies*. Paris: OECD Publishing.